

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-278/23-Z

Název	Základní škola Valašské Meziříčí, Masarykova 291, okres Vsetín, příspěvková organizace
Sídlo	Masarykova 291, 757 01 Valašské Meziříčí
E-mail	skola@zsmasarykova.cz
IČO	00 851 779
Identifikátor	600 149 544
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Buksa
Zřizovatel	Město Valašské Meziříčí
Místo inspekční činnosti	Masarykova 291, 757 01 Valašské Meziříčí
Inspekční činnost na místě	3., 6. a 7. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, za období od poslední inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola Valašské Meziříčí, Masarykova 291, okres Vsetín, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti vzdělávala základní škola v 15 třídách 224 žáků, z toho 53 žáků s odlišným mateřským jazykem. 39 žáků plnilo povinnou školní docházku formou individuálního vzdělávání. Škola identifikovala žáky se speciálními vzdělávacími

potřebami s přiznaným 2. až 4. stupněm podpůrného opatření, v době inspekční činnosti vzdělávala 31 těchto žáků, 13 z nich podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve 4 odděleních školní družiny bylo zapsáno 102 účastníků zájmového vzdělávání. Na prvním stupni a v šestém a sedmém ročníku druhého stupně probíhala vedle klasické výuky i výuka s prvky Montessori pedagogiky. Škola náleží svou lokací do spádové oblasti města, která je výrazně zastoupena rodinami ze sociálně znevýhodněného prostředí, tento fakt se promítá i do složení žáků školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Cíle vymezené jasně nastavenou vizí školy vycházejí z reálných podmínek umožňujících získání všeobecného vzdělání orientovaného zejména na skutečné životní situace a na praktické jednání. Ve spolupráci se všemi aktéry ve vzdělávání se je daří postupně úspěšně naplňovat. Mezi dlouhodobé cíle rozvoje školy patří zkvalitnění materiálního a technického zázemí celého subjektu, realizace výchovně-vzdělávacích aktivit pro žáky ve vstřícném prostředí a výuka ve třídách s prvky Montessori pedagogiky ve všech ročnících prvního i druhého stupně. Postupné zavádění vzdělávání s prvky alternativního přístupu vede ke zvýšenému zájmu o školu.

Na řízení školy se na základě ředitelem delegovaných kompetencí účelně podílí další pedagogičtí pracovníci. Pravidelná společná jednání pedagogů prvního i druhého stupně a pedagogů, kteří působí ve třídách s prvky Montessori pedagogiky, každodenní ranní pracovní setkání ředitele školy a jeho zástupce, porady s vedoucími zaměstnanci, otevřená komunikace a vzájemná pomoc se pozitivně projevily v příjemném klimatu školy založeném na vzájemném respektu mezi žáky a pedagogy, mezi žáky navzájem i mezi všemi zaměstnanci.

Kontrolní činnost ředitele školy je prováděna kontinuálně v rámci každodenního chodu školy. Kvalita vzdělávání je posuzována pravidelnou hospitační činností ředitele školy i jeho zástupce. Průběh sledovaných hodin byl s vyučujícími projednán, byla identifikována pozitivní i negativní zjištění a na jejich základě stanovena doporučení ke zkvalitnění výuky. Poskytovaná zpětná vazba byla přínosná zejména v oblasti využívání pozitivní motivace, realizace individuálního přístupu ve výuce a práce s žáky s odlišným mateřským jazykem.

Vzdělávání bylo zabezpečeno účelně složeným pedagogickým sborem, který byl vzhledem ke zkvalitnění péče o žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí, se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem vhodně doplněn o devět asistentů pedagoga. Vedení školy vytváří příznivé podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a příležitosti pro vlastní profesní rozvoj. Absolvované vzdělávací akce odpovídají aktuálním potřebám školy. Získané poznatky si pedagogové předávají na jednání pedagogické rady i průběžně během školního roku.

Ve spolupráci se zřizovatelem zajišťuje škola postupnou obnovu a modernizaci objektu po stránce technické i materiální. Škola má dostatečný počet kmenových a odborných učeben, jejichž využívání přispívá k realizaci školního vzdělávacího programu. Žáci jsou náležitě poučováni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Vedení školy zjišťuje stav materiálně-technického vybavení školy v součinnosti s odborně způsobilou osobou a v rámci vlastní kontrolní činnosti vyhodnocuje možná bezpečnostní rizika. Prostor školy prvního stupně a školní družiny bylo příjemné a esteticky podnětné, vhodně vyzdobené výrobky a výtvarnými pracemi žáků. Budova druhého stupně je zrenovovaná částečně. Výrazným přínosem z hlediska materiální technické obnovy prostor školy, posílení

mimorozpočtových finančních prostředků a zkvalitnění vzdělávací nabídky je realizace řady projektů financovaných z jiných zdrojů.

V úzké spolupráci se školní jídelnou přispívá škola ke zdravému vývoji žáků a podpoře zdravého životního stylu zapojením do projektů na podporu konzumace ovoce, zeleniny, mléka a mléčných výrobků. Partnerstvím školy se společnostmi zajišťujícími bezplatné obědy získávají potřební žáci nejen pravidelnou, vyváženou a teplou stravu, ale jsou také chráněni před vyčleněním z kolektivů spolužáků, pro něž je školní oběd rovněž důležitou společenskou událostí.

Poradenské služby ve škole kvalitně zabezpečuje tým tvořený výchovnou poradkyní, metodičkou prevence a školním psychologem, který účelně spolupracuje s ostatními pedagogickými pracovníky i zákonnými zástupci. Škola také poskytuje žákům a jejich zákonným zástupcům přiměřenou podporu v rámci kariérového poradenství. Dostatečnou pozornost škola věnuje i primární prevenci rizikového chování žáků prostřednictvím vhodných aktivit, kterými se ve sledovaném období dařilo předcházet negativním jevům u žáků. Prostřednictvím pozice adaptačního koordinátora pro žáky s odlišným mateřským jazykem poskytuje škola těmto žákům účinnou pomoc v oblasti začlenění do třídních kolektivů a rozvoje jejich sociálních vazeb ve škole.

Škola vytváří velmi dobré podmínky pro spolupráci se zákonnými zástupci, školskou radou, školskými poradenskými zařízeními a místními odbornými organizacemi. Na velmi dobré úrovni je spolupráce se spolkem, jehož hlavním účelem je rozvoj a podpora vzdělávání s prvky Montessori pedagogiky. V oblasti výměny informací a sdílení zkušeností s používáním této metody škola intenzivně spolupracuje také se školou z jiného regionu. Spolupráce se zřizovatelem je přínosná nejen v oblasti provozu a zlepšování materiálně-technického vybavení školy, zřizovatel podporuje i činnost školy v zavádění alternativního pedagogického přístupu. V rámci předprofesní přípravy žáků a podpory řemesel je velkým přínosem kooperace s místní střední odbornou školou.

Kvalita komunikace a vzájemná spolupráce školy a zákonných zástupců individuálně vzdělávaných žáků je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ke vstupní motivaci žáků ve výuce na prvním i druhém stupni byly vhodně využívány jejich dosavadní znalosti a dovednosti. Žáci v hodinách respektovali nastavená pravidla, ve všech hodinách panovala příjemná pracovní atmosféra spojená se vzájemným respektem a vstřícným přístupem jak ze strany učitelů, tak žáků. Bez výraznějších obtíží se dařilo do výuky začleňovat žáky s odlišným mateřským jazykem s využitím českých asistentek pedagoga a ukrajinské asistentky pedagoga. V průběhu výuky byli žáci vedeni k dodržování správné odborné terminologie a dostávali zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení. Ke zvýšení motivace žáků v průběhu výuky bylo efektivně využito digitální techniky, velmi dobře byly uplatňovány mezipředmětové vztahy, důraz byl kladen na rozvoj logického myšlení a propojení s běžným životem. Ve většině hodin byly metody a formy zvoleny účelně a měly efektivní dopad na kvalitu výuky, výrazná individualizace výuky byla v některých hodinách cíleně doplněna o rozvoj postojů žáků. Zpravidla byla vhodně kombinována frontální výuka se samostatnou prací žáků nebo s prací ve dvojicích či skupinách. Žáci samostatně pracovali s pracovními listy, průběžně jim byla poskytována kvalitní podpora a zpětná vazba.

V matematice na druhém stupni bylo účinně využito kooperativních a činnostních metod a forem učení, žáci měli možnost výběru z úloh z odlišných kognitivních náročností, velmi

dobře byly využity prvky formativního hodnocení. Ve výuce chemie žáci účelně vyhledávali informace z různých zdrojů. Využití názorných pomůcek ve fyzice a zeměpise cíleně podporovalo pochopení nového učiva. S výjimkou vyučovací hodiny německého jazyka byly na začátku všech hodin nastaveny realizovatelné cíle, které byly v závěru hodin dostatečně vyhodnoceny, často s aktivním zapojením žáků. Výuka anglického jazyka sice byla účelně vedena v cizím jazyce, ale dostatečně nebyly zařazeny odlišné metody a formy výuky přispívající k vyšší efektivitě výuky. Gramatické jevy byly probírány až v závěru vyučovací hodiny, a tudíž nebyly dostatečně procvičeny. Při výuce dějepisu bylo vhodně využito digitální techniky, s jejíž pomocí bylo u žáků rozvíjeno kritické myšlení, učivo v ní bylo žákům podáno jasně a výstižně, žáci také dostávali během výuky dobrou zpětnou vazbu ke kvalitě své práce.

Sledovaná výuka anglického jazyka na 1. stupni byla vedena převážně v daném jazyce, žákům tak bylo vhodně vytvářeno cizojazyčné prostředí. Dostatečně se střídaly zábavné aktivity s důrazem na rozvoj slovní zásoby a upevnění gramatických jevů. Hodina byla zakončena shrnutím obsahu učiva, na němž se aktivně podíleli žáci a díky kterému vyučující získala dostatečný přehled o jeho zvládnutí.

Společným ukazatelem sledovaných hodin na prvním a druhém stupni ve třídách s prvky Montessori pedagogiky byla zejména pečlivá a promyšlená příprava vyučujících na výuku a motivace žáků a využívání didaktické techniky. Kromě výuky přírodopisu, kde byla účelnost využití metod a forem nízká, se sledovaná výuka vyznačovala vhodným střídáním činností a aktivním zapojením všech žáků. Využitím didaktických pomůcek byla významně podpořena potřebná názornost výuky. Žáci byli vedeni k otevřené komunikaci, projevovali zájem o výuku. Při společné práci se vzájemně domlouvali, respektovali se, vnímali názory spolužáka. Smysluplně a často byla využívána ze strany vyučujících pochvala, partnerský vztah k žákům, respektování jejich osobnosti a individuálních potřeb, což přispívalo k vytváření příjemné pracovní atmosféry. Na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se aktivně podíleli asistenti pedagoga. Ve sledované výuce byly vhodně zařazovány pohybové chvílky a při jednotlivých aktivitách byl účelně využit prostor jednotlivých tříd. Pro průběh výuky anglického jazyka na druhém stupni bylo charakteristické časté střídání zábavných aktivizačních metod a forem včetně zařazení vstupních motivačních prvků ke zvýšení zájmu žáků o danou tematiku. Vyučovací hodina byla vhodně didakticky koncipována, kromě závěrečného shrnutí obsahu učiva nechybělo ani sebehodnocení žáků ke kvalitě jejich práce, které vyučující poskytl dostatečnou zpětnou vazbu o úrovni dosažených znalostí jednotlivých žáků. Výuka hudební výchovy na druhém stupni zaměřená na upevnění poznatků z hudební teorie a lidovou hudbu efektivně vedla žáky spojených tříd, mezi nimiž byl větší počet žáků s odlišným mateřským jazykem, k radosti z hudby a společného prožitku.

Vzájemná spolupráce asistentů pedagoga s pedagogickými pracovníky ve všech sledovaných hodinách byla účinná a efektivní a jejich součinnost pozitivně ovlivňovala průběh a kvalitu vzdělávání nejen žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i ostatních žáků.

Sledované zájmové vzdělávání bylo účelně zaměřeno na pravidelnou i spontánní zájmovou činnost a probíhalo v pozitivní atmosféře. Činnost školní družiny je pro rozšíření vzdělávací nabídky školy přínosná a umožňuje žákům smysluplné trávení jejich volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K získávání aktuálních informací o dosahovaných výsledcích vzdělávání i pokroku jednotlivých žáků škola využívá zejména průběžné písemné a ústní ověřování, jehož prostřednictvím pedagogové získávají základní přehled o dosažených vzdělávacích výsledcích u jednotlivých žáků.

Individuální i celkové výsledky vzdělávání žáků v základní škole jsou sice pravidelně projednávány pedagogickou radou, nejsou však přijímána opatření ke zlepšování těchto vzdělávacích výsledků a stanoveny konkrétní postupy, které by ve výuce umožnily reagovat na zjištěné nedostatky. Výsledky vzdělávání tříd i jednotlivých žáků nejsou dostatečně sledovány a vyhodnocovány ani v metodických sdruženích a předmětových komisích.

Pravidelné externí testování škola neprovádí. Škola využila ve školním roce 2021/2022 příležitosti k ověření celkových výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech prostřednictvím externího testování v celorepublikovém měřítku, žáci v něm dosáhli slabých výsledků, které škola dále neanalyzovala.

Ve zkvalitnění vzdělávacích podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky s odlišným mateřským jazykem se pozitivně projevila činnost asistentů pedagoga české a ukrajinské národnosti a účinné plány podpůrných opatření a individuální přístup. Zapojení školního psychologa přispívá ke zkvalitnění práce v třídních kolektivech a k řešení individuálních problémů žáků či pedagogů v rámci výchovně vzdělávacího procesu. Cílenou pozornost škola zaměřuje na budování pozitivního vnitřního klimatu ve třídách a na úspěšnou integraci žáků s odlišným mateřským jazykem do třídních kolektivů a českého modelu vzdělávání.

Aktivní spolupráce s charitativními a nízkoprahovými organizacemi umožňuje škole u žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a žáků ohrožených školním neúspěchem zvyšovat jejich úspěch ve vzdělávacím procesu. Při řešení absence žáků a výchovných problémů škola účinně spolupracuje s externím terénním pracovníkem. Všem žákům je v případě jejich zájmu poskytována potřebná systematická podpora formou doučování, konzultačních hodin a přípravy na přijímací zkoušky.

Další uplatnění svých absolventů škola sleduje prostřednictvím informací zejména od samotných absolventů a ze středních škol, do kterých byli přijati k dalšímu studiu.

Škola podporuje motivaci a aktivní zapojení žáků především do školních kol recitačních a dějepisných soutěží a soutěží v konverzaci v anglickém jazyce, příležitostně se žáci podílejí na akcích pořádaných městem. K prezentaci aktivit školy, žákovských výtvarných prací, úspěchů a výstupů z projektové činnosti škola vhodně využívá prostorné chodby. Školní družina prezentuje výsledky zájmové činnosti žáků v prostorách, kde jsou umístěna jednotlivá oddělení.

Prostředí školy při nástupu do prvních tříd není žákům cizí, škola nabízí zájemcům o vzdělávání pravidelná setkání, ve kterých se před zahájením povinné školní docházky seznamují s principy Montessori pedagogiky a přístupem pedagogických pracovníků. Ostatním žákům umožňuje bezproblémové začlenění do školního prostředí tradiční adaptační prázdninový kurz pro budoucí žáky prvního ročníku. Pro všechny žáky škola realizuje velké množství doplňkových výukových i mimovýukových aktivit přispívajících k obohacení své vzdělávací nabídky a zajištění rovného přístupu ke vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- zvýšení celkového počtu žáků, nárůst počtu žáků s odlišným mateřským jazykem,
- zavedení výuky s prvky Montessori pedagogiky na prvním i druhém stupni vedle klasické výuky, zvýšený zájem o vzdělávání ve škole,
- obměna pedagogického sboru,
- zřízení školního poradenského pracoviště, navýšení počtu asistentů pedagoga,
- nabídka formy individuálního vzdělávání,
- zkvalitňování vzdělávání žáků v praktických dovednostech modernizací učebny dílen a cvičné kuchyňky,
- zlepšení materiálních podmínek zejména v oblasti digitálních technologií a v oblasti environmentálního vzdělávání a výchovy žáků nově vybudovaným atriem s venkovní učebnou.

Silné stránky

- individuální a vstřícný přístup ředitele školy k zaměstnancům a týmová spolupráce přispívající ke zvyšování výchovně-vzdělávací funkce školy a k úspěšnému začleňování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a žáků s odlišným mateřským jazykem,
- hospitační činnost ředitele školy poskytující pedagogům kvalitní zpětnou vazbu,
- přátelské klima ve výuce, partnerský přístup pedagogických pracovníků k žákům a pozitivní vzájemné vztahy mezi všemi aktéry ve vzdělávání,
- kvalitní práce školního poradenského pracoviště zejména při podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, účinná spolupráce se školním psychologem a efektivní spolupráce pedagogů školy s asistenty pedagoga,
- důsledně uplatňovaná individualizace výuky,
- cílené rozvíjení postojů žáků ve vyučovacích hodinách,
- zavádění výuky s prvky Montessori pedagogiky,
- realizace velkého množství doplňkových výukových i mimovýukových aktivit pro žáky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- práce s průběžnými i celkovými výsledky vzdělávání žáků, nastavení funkčního systému přijímání opatření ke zlepšení zjištěných nedostatků,
- méně časté vedení žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve výuce na druhém stupni,
- zastaralý venkovní sportovní areál neumožňuje v plné míře realizovat všechny aktivity pro výuku tělesné výchovy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- systematicky pracovat se získanými průběžnými i celkovými výsledky vzdělávání žáků,

- zkvalitnit činnost metodických orgánů, více se zaměřit na sledování kvality výuky, práci s výsledky vzdělávání žáků, sdílení zkušeností a vzájemnou spolupráci,
- zaměřit se na větší podporu sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků ve výuce na druhém stupni,
- ve spolupráci se zřizovatelem usilovat o zlepšení podmínek pro výuku tělesné výchovy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 23. 1. 2023
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele ze dne 22. 6. 2020 s účinností od 1. 8. 2020
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro všechny“, platný od 1. 9. 2017, k datu inspekce
4. Školní vzdělávací program školní družiny, platný od 1. 9. 2022, k datu inspekce
5. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2022, k datu inspekce
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků ve školním roce 2022/2023 ke dni inspekční činnosti (vybraný vzorek)
7. Dokumentace k zajištění podmínek bezpečnosti a zdraví žáků, zabezpečení školního stravování a k finančním a materiálním podmínkám ve školním roce 2022/2023 ke dni inspekční činnosti
8. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2021/2022, 2022/2023
9. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2022/2023 ze dne 26. 8. 2022, záznamy z kontrolní a hospitační činnosti za období školních let 2021/2022, 2022/2023
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023 ze dne 1. 9. 2022
11. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
12. Výroční zpráva školy za školní rok 2021/2022 ze dne 10. 10. 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P. O. Box 125, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.z@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Kristina Kubečková, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Zuzana Mücková, školní inspektorka

Mgr. Zuzana Tydlačková, školní
inspektorka

PaedDr. Jiří Ševčík, školní inspektor

Mgr. Radovan Zicháček, školní inspektor

Bc. Jana Mazáková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.